

ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
«ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΟΕΔΑ) ΒΟΛΟΥ

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου «Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (Ο.Ε.Δ.Α) Βόλου» περιλαμβάνει, πλην της μηδενικής λύσης, τρία σενάρια προς αξιολόγηση για τη Μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Αποβλήτων.

Τα εξεταζόμενα σενάρια είναι τα εξής:

1. Μηχανική βιολογική επεξεργασία με τη μέθοδο της κομποστοποίησης
2. Μηχανική βιολογική επεξεργασία με τη μέθοδο της αναερόβιας χώνευσης
3. Μηχανική βιολογική επεξεργασία με τη μέθοδο της βιοξήρανσης

Η αξιολόγηση των τριών σεναρίων που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της εν λόγω μελέτης προάγει ως βέλτιστη λύση το σενάριο 3.

Στη μέθοδο της βιοξήρανσης, η διεργασία των απορριμμάτων παράγει από το σύνολο των 50.592 tn/y που θα δέχεται, ανακυκλώσιμα υλικά σε ποσοστό 15,37% και δευτερογενές καύσιμο (SRF) σε ποσοστό 35,99%.

Με βάση τα ως άνω δεδομένα της μελέτης έχουμε να επισημάνουμε τα εξής:

Α. Αναφορικά με τη δυνατότητα διάθεσης των προϊόντων και ειδικότερα του SRF, η μελέτη παρουσιάζει αντιφάσεις στην επιχειρηματολογία της, οι οποίες θεωρούμε την οδηγούν σε εσφαλμένη αξιολόγηση των κριτηρίων. Πιο συγκεκριμένα, η μελέτη αναφέρει ξεκάθαρα πως για το συγκεκριμένο προϊόν SRF, ενδέχεται να μην είναι εφικτή η απορρόφησή του από την αγορά. Σε αυτή την περίπτωση προτείνει την ταφή του σε ΧΥΤΥ (προφανώς στο ΧΥΤΥ του Βόλου, καθώς αποτελεί τμήμα της ΜΕΑ σύμφωνα με τη μελέτη). Συνεπώς η πρόταση που κατατίθεται ενώ εμπεριέχει το μεγαλύτερο κίνδυνο, σε σχέση με τα άλλα σενάρια, επιστροφής στο ΧΥΤΥ του μεγαλύτερου ποσοστού σε μάζα προϊόντος, εντούτοις βαθμολογείται καλύτερα και προάγεται χωρίς επαρκή στοιχεία τεκμηρίωσης.

Στον αντίποδα, για το σενάριο 2, δηλαδή τη μέθοδο της αναερόβιας χώνευσης που παράγει βιοαέριο, απαλείφει το γεγονός ότι μέσω αυτής θα παραχθούν 5.800 KWh, δεν το θεωρεί ως προϊόν και δεν αξιολογεί τη δεδομένη διάθεσή του. Επισημαίνουμε ότι το βιοαέριο αποτελεί ανανεώσιμη πηγή ενέργειας και ως εκ τούτου προωθείται η παραγωγή και η εκμετάλλευσή και από την Ευρωπαϊκή και από την Εθνική νομοθεσία. Είναι λοιπόν δεδομένα τα οφέλη που θα προκύψουν τόσο για το περιβάλλον όσο και για την τοπική κοινωνία και οικονομία.

Αναφορικά με το σενάριο 1 απαλείφεται από την αξιολόγηση το γεγονός ότι η παραγωγή κομπόστ αφενός αυξάνει το καθαρό ποσοστό ανακυκλώσιμου προϊόντος (κύριος στόχος των Ευρωπαϊκών οδηγιών) και αφετέρου αποτελεί τη λιγότερο ενεργοβόρα μονάδα. Συνεπώς τίθεται υπό αμφισβήτηση η μέση μονάδα κόστους λειτουργίας που παρουσιάζει η μελέτη ειδικά για το σενάριο 1. Επιπλέον τα ποσοστά υπολείμματος για τα σενάρια 1 και 2 είναι σταθερά, αντίθετα με το σενάριο 3 που θα εξαρτηθεί το υπόλειμμα από την αγορά εναλλακτικών καυσίμων.

A1. Αν υποθέσουμε ότι το προϊόν επιστρέφει στο ΧΥΤΥ του Βόλου, (μια πιθανότητα που καταγράφεται τόσο στην παρούσα μελέτη, όσο και σε σημερινά εμπειρικά δεδομένα για την αγορά δευτερογενών καυσίμων στην Ελλάδα και το εξωτερικό) το υπόλειμμα που θα δέχεται, ανέρχεται σε 25.836 tn/y, περισσότερο δηλαδή από τα άλλα σενάρια για τη Μονάδα Διαχείρισης Απορριμμάτων (κομποστοποίηση, αναερόβια χώνευση). Παράλληλα οι δημότες που είναι υπόχρεοι στο ΣΥΔΙΣΑ Ν. Μαγνησίας θα επιβαρύνονται το κόστος επεξεργασίας και παραγωγής με τελικό αποτέλεσμα την επιστροφή του προϊόντος στο ΧΥΤΥ Βόλου.

A2. Αν υποθέσουμε ότι για το τελικό προϊόν SRF εξασφαλίζεται μια μακροχρόνια σύμβαση με τσιμεντοβιομηχανία, (όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η μελέτη, παρά το γεγονός ότι δεν καθορίζει τις προαπαιτούμενες προδιαγραφές του SRF). Προφανώς εννοείται η τοπική τσιμεντοβιομηχανία. Σε αυτή την περίπτωση ο Βόλος θα μετατραπεί σε πόλη όπου η διαχείριση απορριμμάτων ακολουθεί την πρακτική της καύσης σε τοπικό επίπεδο. Το σενάριο αυτό είναι αντίθετο με τις πάγιες αποφάσεις των φορέων όπως ο Δήμος Βόλου, η Περιφέρεια Θεσσαλίας, Ιατρικός Σύλλογος, ΤΕΕ Μαγνησίας αλλά και του μεγαλύτερου ποσοστού των δημοτών που έχουν εκφράσει έμπρακτα την αντίθεσή τους.

A3. Αναφορικά με την καύση του παραγόμενου SRF, σύμφωνα με αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου η εκμετάλλευσή του θεωρείται ανάκτηση αποκλειστικά και μόνο όταν παράγει θερμότητα και η

περίσσεια αυτής χρησιμοποιείται για τις ενεργειακές απαιτήσεις της ίδιας μονάδας που το παράγει. Επιπλέον, στην Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις ΑΠΕ 2001/77/ΕΕ αναφέρεται ότι η αποτέφρωση σύμμεικτων ΑΣΑ ακόμη και για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος δεν μπορεί να υποστηριχθεί από την οδηγία στην περίπτωση που αυτή αντίκειται στην ιεραρχία βιώσιμης διαχείρισης των αποβλήτων.

Στη συγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων δεν γίνεται ουδεμία αναφορά για την ιεραρχία της βιώσιμης διαχείρισης αποβλήτων (διαλογή στην πηγή κ.λπ.) ως υποχρεωτική κατεύθυνση για τη διαχείριση απορριμμάτων εκ μέρους των εμπλεκόμενων Δήμων.

Συνεπώς το προϊόν του SRF δεν μπορεί να ληφθεί ούτε ως Ανανεώσιμη Πηγή Ενέργειας (εφόσον προορίζεται για τσιμεντοβιομηχανία και όχι για την παραγωγή ενέργειας της ίδιας της Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων) αλλά ούτε ως μέρος της κυκλικής οικονομίας εφόσον στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καταστρατηγείται η ιεραρχία της βιώσιμης διαχείρισης αποβλήτων (διαλογή στην πηγή κ.λπ.).

Πρέπει στο σημείο αυτό να γίνει και μια ιδιαίτερη αλλά ουσιαστική επισήμανση. Η αναφορά στην συγκεκριμένη επιλογή της καύσης με στόχο την παραγωγή θερμότητας ή ενέργειας και με δεδομένο πως υπάρχουν αντικρουόμενες επιστημονικές προσεγγίσεις, **δεν αποτελεί ούτε προδιαγράφη κατεύθυνση εκ μέρους του ΤΕΕ Μαγνησίας για την διαχείριση των απορριμμάτων της πόλης, αλλά στοχεύει αποκλειστικά και μόνο στην επισήμανση των ασαφειών και εκτός προδιαγραφών περιγραφόμενων στην παρούσα ΜΠΕ.**

Συνοψίζοντας τα ως άνω επιχειρήματα, καταλήγουμε στα εξής:

1. Η πρόταση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου «Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (Ο.Ε.Δ.Α) Βόλου» η οποία προάγει τη λύση της βιοξήρανσης με παραγωγή SRF δεν στηρίζεται σε αντικειμενικά, βάσει της Ευρωπαϊκής και Εθνικής Νομοθεσίας, δεδομένα.
2. Η βαθμολογία των κριτηρίων για τα τρία σενάρια είναι υποκειμενική και δεν αποτυπώνει συνολικά τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων.
3. Δεν λαμβάνει υπόψη τις πάγιες αποφάσεις των φορέων (Περιφέρεια Θεσσαλίας κ.λπ) για την καύση του SRF.

4. Προτείνει την παραγωγή SRF που ενέχει υψηλότερους κινδύνους ως προϊόν, σε σχέση με το σενάριο της αναερόβιας χώνεψης και παραγωγής βιοαερίου ή το σενάριο της Μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας με τη μέθοδο της κομποστοποίησης.

5. Το SRF ως προϊόν, με τον τρόπο που προτείνει η συγκεκριμένη Μελέτη για την παραγωγή του και διάθεσή του δεν αποτελεί ούτε προϊόν ανάκτησης ούτε μέρος της κυκλικής οικονομίας.

6. Η συνολική διαχείριση που προτείνει η συγκεκριμένη Μελέτη οδηγεί είτε στην εκ νέου ταφή του προϊόντος διαχείρισης (SRF) δηλαδή την ποσοτική επιβάρυνση του ΧΥΤΥ Βόλου, είτε στην καύση του συνόλου των επεξεργασμένων ΑΣΑ, δηλαδή καταργεί την ελαχιστοποίηση του απορριμματικού φορτίου μέσω της διαλογής στην πηγή εφόσον δεν καθιστά υποχρεωτική την εφαρμογή ολοκληρωμένα της ιεραρχίας βιώσιμης διαχείρισης των αποβλήτων.

7. Η μέθοδος αξιολόγησης που εφαρμόζει η συγκεκριμένη Μελέτη παρουσιάζει σοβαρή έλλειψη και ανεπάρκεια τεκμηρίωσης ως προς τους συντελεστές βαρύτητας και κατά συνέπεια τη βαθμολόγηση αυτών. Η λύση της βιοξήρανσης και παραγωγής SRF (σενάριο 3) που προάγει ως τη βέλτιστη στερείται επαρκούς τεκμηρίωσης ως προς τη βαθμολόγησή της καθώς τα επιχειρήματα, ειδικά για τη διάθεση προϊόντων, φάσκουν και αντιφάσκουν.

Επιπλέον απαλείφει την αξιολόγηση και βαθμολόγηση της παραγωγής βιοαερίου του σεναρίου 2 (αναερόβια χώνεψη) που αποτελεί ξεκάθαρα βάσει της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Νομοθεσίας προϊόν ανάκτησης και εντάσσεται στις ΑΠΕ. Επιπλέον δεν αξιολογεί τα προϊόντα του σεναρίου 1 και σεναρίου 2 ως προϊόντα ανάκτησης όπως είναι θεσμικά κατοχυρωμένα από την Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία. Ακόμη και αν καλόπιστα θεωρήσουμε το σφάλμα αυτό ως πρόδηλο, οφείλει η ομάδα των μελετητών να επαναξιολογήσει τη μέθοδο και να παρουσιάσει εκ νέου τον πίνακα αξιολόγησης ώστε να εξετάσουμε με τα σωστά δεδομένα την προτεινόμενη βέλτιστη λύση.

Για όλους τους παραπάνω λόγους που είναι θεμελιώδεις και επηρεάζουν αρνητικά την επάρκεια και την ακριβή επιστημονική τεκμηρίωση των κατευθύνσεων που προτείνει η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου «Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (Ο.Ε.Δ.Α) Βόλου» για την ορθή διαχείριση απορριμμάτων των εμπλεκόμενων Δήμων και τη βιωσιμότητα του ΧΥΤΑ Βόλου, γνωμοδοτούμε ΑΡΝΗΤΙΚΑ για το σύνολο της.